

RESOLUTION VEDTAGET AF RÅDET OG ARBEJDS- OG SOCIALMINISTRENE, FORSAMLET I RÅDET

af 29. juni 2000

om afbalanceret deltagelse af kvinder og mænd i arbejds- og familieliv

(2000/C 218/02)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION OG ARBEJDS- OG SOCIALMINISTRENE, FORSAMLET I RÅDET,

tages hensyn til, når det drejer sig om at forene arbejds- og familieliv.

som tager følgende i betragtning:

- (1) Ifølge Amsterdam-traktaten har Fællesskabet til opgave at fremme ligestilling mellem mænd og kvinder, og Fællesskabet har fået nye handlemuligheder, specielt gennem artikel 2, 3, 137 og 141 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.
  - (2) Gennemførelse af princippet om ligestilling mellem mænd og kvinder kræver ubetinget, at der findes løsningsmuligheder, der kan kompensere for kvinders vanskeligere vilkår med hensyn til adgang til og deltagelse i arbejdsmarkedet, og mænds vanskeligere vilkår med hensyn til deltagelse i familielivet, der skyldes sociale adfærdsmønstre, som endnu bygger på den forudsætning, at det ulønnede arbejde med at sørge for familien først og fremmest er kvinders ansvar, og at lønnet beskæftigelse i erhvervslivet først og fremmest er mænds ansvar.
  - (3) Princippet om ligestilling mellem mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse og arbejde kræver en ligelig fordeling mellem erhvervsaktive fædre og mødre, navnlig for så vidt angår behovet for at være fraværende fra arbejdspladsen for at sørge for børn eller andre pårørende.
  - (4) Kvinders og mænds afbalancerede deltagelse på både arbejdsmarkedet og i hjemmet, hvilket er en fordel både for mænd og kvinder, er et nødvendigt element for samfundsudviklingen, og moderskabet, faderskabet og børns rettigheder er væsentlige sociale værdier, som samfundet, medlemsstaterne og Det Europæiske Fællesskab bør beskytte.
  - (5) Både mænd og kvinder har ret til at forene arbejds- og familieliv uden kønsdiskrimination.
  - (6) Der findes en omfattende fællesskabsret, tillige med andre relevante initiativer i EU-sammenhæng, som der skal
  - (7) Ifølge Rådets afgørelse 2000/228/EF af 13. marts 2000 om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitik for år 2000⁽¹⁾ bør ligestillingspolitikken styrkes, idet der bør lægges særlig vægt på nødvendigheden af at indføre foranstaltninger med henblik på at forene arbejds- og familieliv. Afgørelsen understreger betydningen for både mænd og kvinder af politikker vedrørende orlov, forældreorlov og deltidsarbejde samt fleksible arbejdstidsordninger, der under overholdelse af den nødvendige ligevægt mellem fleksibilitet og sikkerhed er i både arbejdsgivernes og arbejdstageres interesse.
  - (8) Det Europæiske Råd anerkendte på mødet den 23. og 24. marts 2000 i Lissabon betydningen af at uddybe alle aspekter af lige muligheder, herunder mindskelse af kønsopdelingen på arbejdsmarkedet, og give bedre muligheder for at forene arbejds- og familieliv, og det slås fast, at en af de aktive beskæftigelsespolitikkers overordnede målsætninger bør være at øge andelen af kvinder i beskæftigelse til over 60 % i 2010.
  - (9) Der findes en række internationale instrumenter og aftaler, der sigter mod at forene arbejds- og familieliv, navnlig i FN's, i Europarådets og Den Internationale Arbejdsorganisations (ILO's) regi.
- og som tager hensyn til følgende:
- (10) I henhold til artikel 141, stk. 3, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab er det vigtigt at beskytte såvel mandlige som kvindelige arbejdstageres rettigheder i forbindelse med faderskab, moderskab eller forening af arbejds- og familieliv.
  - (11) Begyndelsen af det 21. århundrede har symbolsk betydning for indførelsen af en ny samfundskontrakt på lige-

⁽¹⁾ EFT L 72 af 21.3.2000, s. 15.

stillingsområdet, hvor reel lighed mellem kvinder og mænd i den offentlige og private sfære af samfundet vil blive anerkendt som et kriterium for demokrati og som en forudsætning for aktivt medborgerskab og en garant for den enkeltes autonomi og frihed, der skal afspejle sig i alle Den Europæiske Unions politikker,

sonligt at tage faderorlov, der ikke kan overføres til moderen, efter et barns fødsel eller adoption, idet deres rettigheder, der har tilknytning til arbejdskontrakten, bevares: denne faderorlov skal kunne tages samtidig med barselorloven, uanset barselorlovens og faderorlovens varighed

1. FASTSLÅR:

- a) at målet om mænds og kvinders afbalancerede deltagelse i arbejds- og familieliv og det dermed forbundne mål om mænds og kvinders afbalancerede deltagelse i beslutningsprocessen er to forudsætninger, der er særlig relevante for lighed mellem kvinder og mænd
- b) at det er nødvendigt med en samlet og integreret tilgang til spørgsmålet om forening af arbejds- og familieliv som en ret for både mænd og kvinder, der er en betingelse for selvrealisering i det offentlige liv og i samfundslivet, i familie- og privatsfæren, en væsentlig social faktor og et ansvar, der påhviler samfundet, medlemsstaterne og Det Europæiske Fællesskab
- c) at det er nødvendigt at gøre en stor indsats og iværksætte konkrete foranstaltninger, der skal følges op og evalueres, navnlig ved hjælp af egnede indikatorer, for at skabe de struktur- og holdningsændringer, der er påkrævede for at sikre afbalanceret deltagelse af mænd og kvinder på arbejdet og i familien
- d) at der er brug for at fremme foranstaltninger for at forbedre livskvaliteten for alle, i respekt og aktiv solidaritet mellem mænd og kvinder og over for både de kommende og de ældre generationer,

2. OPMUNTRER medlemsstaterne til

- a) i deres regeringsprogram at styrke mænds og kvinders lige deltagelse i arbejds- og familieliv som en af de grundlæggende betingelser for reel lighed, idet de angiver de konkrete, både horisontale og specifikke, foranstaltninger, der skal vedtages
- b) at opstille samlede, integrerede strategier for at nå frem til afbalanceret deltagelse af mænd og kvinder i arbejds- og familieliv, idet følgende foranstaltninger tages i betragtning med forbehold af, at medlemsstaterne allerede måtte følge en bedre praksis:
  - i) gennem en vurdering af muligheden for, at de enkelte retssystemer giver mandlige arbejdstagere ret til per-

- ii) gennem en vurdering af muligheden for, at de enkelte retssystemer giver mandlige arbejdstagere sådanne rettigheder, at de kan yde en større støtte til familielivet med henblik på realiseringen af ligestilling
- iii) gennem styrkelse af foranstaltninger, der giver incitamenter til en afbalanceret fordeling mellem arbejdstagere, både mænd og kvinder, med hensyn til at sørge for børn, ældre, handicappede eller andre personer
- iv) gennem styrkelse af foranstaltninger, der giver incitamenter til at udvikle støttefaciliteter til familierne og fastsættelse af kriterier for vurdering af resultaterne med henblik på en forbedring af pasningstrukturerne for børn
- v) gennem ydelse af særlig støtte til enlige forældre, når det er nødvendigt
- vi) gennem en vurdering af muligheden for en harmonisering af skole- og arbejdsdagens længde
- vii) ved at undersøge, om det er muligt at lade foreningen af arbejde og familieliv indgå i læseplaner som en forudsætning for lighed mellem kvinder og mænd
- viii) ved at indsamle informationen og med jævne mellemrum offentliggøre rapporter med tal over kvinders og mænds beskæftigelsesfrekvens, mænds og kvinders deltagelse i familielivet og om mænds og kvinders brug af barselorlov, faderorlov og forældreorlov og virkningen heraf på henholdsvis mænds og kvinders situation på arbejdsmarkedet, så man får et præcist billede af den reelle situation og kan gøre offentligheden bevidst om problemet
- ix) ved at give støtte til videnskabelig forskning på dette område for at gøre det muligt at udvikle nye idéer og koncepter
- x) ved at indføre tilskyndelses- og støtteforanstaltninger rettet mod ikke-statslige organisationer, der arbejder aktivt hen imod målet for denne resolution

- xi) ved med jævne mellemrum at udarbejde, iværksætte og fremme oplysnings- og opmærksomhedskampagner for at foranledige en mentalitetsændring, både i befolkningen som helhed og blandt specifikke målgrupper
- xii) ved at opfordre erhvervslivet, især små og mellemstore virksomheder, til at indføre og udbygge en ledelsespraksis, der tager hensyn til mandlige og kvindelige arbejdstageres familieliv,
3. OPFORDERER Det Europæiske Fællesskabs institutioner og organer til
- a) i deres egenskab af arbejdsgivere og på grundlag af en opgørelse at iværksætte foranstaltninger, der fremmer afbalanceret ansættelses- og udviklingsmuligheder for kvinder og mænd som et bidrag til bekæmpelse af den horisontale og vertikale opdeling af arbejdsmarkedet
- b) med jævne mellemrum at evaluere resultaterne heraf og sørge for, at de offentliggøres,
4. OPFORDERER Kommissionen til
- a) bl.a. som led i fællesskabsinitiativprogrammerne at intensivere sit arbejde med at informere, bevidstgøre, tilskynde til forskning og iværksætte pilotaktioner med henblik på at foranledige afbalanceret deltagelse af kvinder og mænd i arbejds- og familieliv
- b) i sit femte handlingsprogram om lige muligheder for kvinder og mænd at tage hensyn til denne resolution, bl.a. ved at gøre spørgsmålet om mænds og kvinders lige ansvar for familien synligt blandt de strategiske mål og ved at lægge passende vægt på aktioner, der fremmer afbalanceret deltagelse af mænd og kvinder i arbejds- og familieliv
- c) i overensstemmelse med de nye krav i artikel 2 og 3, artikel 137, stk. 1, og artikel 141, stk. 3, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og under hensyntagen til ovennævnte femte rammeprogram at foreslå nye måder for afbalanceret deltagelse af mænd og kvinder i arbejds- og familieliv
- d) at søge at udbygge dialogen mellem arbejdsmarkedets parter på europæisk plan, under fuld hensyntagen til deres selvstændighed, med henblik på at fremme ligestillingen mellem kvinder og mænd i kombinationen af arbejds- og familieliv
- e) at sikre, at medlemsstaterne informeres regelmæssigt om de fremskridt, som gøres på dette område,
5. OPFORDERER offentlige og private arbejdsgivere, arbejdstagere og arbejdsmarkedets parter til i medlemsstaterne og på europæisk plan
- a) at intensivere bestræbelserne på at sikre afbalanceret deltagelse af mænd og kvinder i arbejds- og familieliv, bl.a. gennem tilrettelæggelsen af arbejdstiden og afskaffelse af de vilkår, der fører til forskelsbehandling i aflønningen af kvinder og mænd
- b) specielt at få arbejdsmarkedets parter til at bestræbe sig på at finde løsninger med henblik på at fremme afbalanceret deltagelse af kvinder og mænd i arbejdslivet,
6. FORPLIGTER SIG TIL med jævne mellemrum at drøfte temaerne i denne resolution i et lignende regi som vedrørende afbalanceret deltagelse af mænd og kvinder i beslutningsprocessen.
-